

Etiquette online onderwijs

Versie 31 juli 2020

Inleiding

Door de COVID-19 uitbraak vindt meer onderwijs dan voorheen op afstand plaats, bijvoorbeeld online via MS Teams. Ook bij online onderwijs gelden de normale regelingen en procedures, inclusief gedragsregels. In deze etiquette lichten we de relevante aspecten hierover uit en lichten we toe hoe we deze interpreteren voor online onderwijs.

Algemene gedragsregels

De algemene gedragsregels voor studenten staan beschreven in het Studentenstatuutⁱ. Deze gelden ook bij online onderwijs. Daarin staat het volgende:

Studenten aan de universiteit:

- *gedragen zich eerlijk en respectvol naar elkaar en naar medewerkers;*
- *halen het beste uit zichzelf door actief deel te nemen aan onderwijs en nevenactiviteiten;*
- *gaan zorgvuldig om met elkaars eigendommen en universitaire voorzieningen;*
- *stellen docenten en studenten in staat om onder optimale omstandigheden onderwijs te geven en te volgen.*

Online onderwijs heeft dezelfde status als onderwijs op locatie. Ook bij online onderwijs geldt daarom een inspanningsverplichting en is fraude en plagiaat ten strengste verbodenⁱⁱ.

Voor medewerkers staan de algemene gedragsregels beschreven in de code of conductⁱⁱⁱ. Zo verwachten we bijvoorbeeld dat medewerkers zich eerlijk en respectvol gedragen naar studenten.

Werkplek

Docenten en studenten hebben een laptop/pc met werkende microfoon en camera en een goed werkende internetverbinding. We verwachten dat studenten zelf een laptop/pc aan schaffen^{iv}.

Docenten en studenten beschikken daarnaast over een rustige werkplek voor deelname aan online onderwijs. Beschik je als student hier niet over? Neem dan contact op met je studieadviseur, bijvoorbeeld om gebruik te maken van studieplekken op de UU en/of van een leenlaptop.

Gedragsregels tijdens online onderwijs^v

Wanneer camera/microfoon aan of uit?

Docenten spreken aan het begin van de cursus hun verwachtingen uit naar hun studenten over het gebruik van de camera en microfoon tijdens online onderwijs. Dit kan bijvoorbeeld zijn dat bij grootschalig instructieonderwijs de microfoon en camera standaard uitstaan zodat iedereen aandachtig kan luisteren naar de presentatie van de docent en dat bij kleinschalige werkgroepen de camera en microfoon aan staan om de interactie tussen studenten en docenten te bevorderen. Docenten leggen uit waarom ze verwachten van studenten dat ze hun camera danwel microfoon aan of uit zetten. We verwachten dat studenten actief deelnemen aan het onderwijs en daarom ook gehoor geven aan deze verzoeken.

Onames van online onderwijs

Het is voor studenten niet toegestaan audio- of video-opnames van colleges te makenⁱ. Alleen na uitdrukkelijke voorafgaande toestemming van de desbetreffende docent mag een student opnames maken voor eigen gebruik.

Docenten bepalen of ze (delen van) online onderwijs opnemen (zie wel de wettelijke kaders). Het opnemen van online onderwijs zal met name zinvol zijn bij instructieonderwijs. Een opname van online onderwijs biedt studenten de optie om de stof op een later moment te herhalen, wat hun leerproces ondersteunt. Ook biedt dit studenten die niet tijdens synchroon online onderwijs aanwezig kunnen zijn, de kans om de instructie op een later moment tot zich te nemen. Ten slotte kan een opname van instructieonderwijs ook in latere jaren worden ingezet, waardoor docenten in latere jaren daarmee tijds winst realiseren. Bij interactief onderwijs, bijvoorbeeld groepsdiscussies, ligt het opnemen van online onderwijs minder voor de hand. Bovendien is het daarbij belangrijk om een veilig leerklimaat te creëren, waarin studenten vragen kunnen stellen zonder dat daar druk op ligt van een mogelijke registratie. We raden docenten daarom aan om zorgvuldig na te denken of zij de volledige sessie opnemen of alleen delen ervan (bijv. presentatie wel opnemen, vragen na afloop van presentatie niet). We adviseren bovendien om te overwegen om het instructieonderwijs aan te bieden via kennisclips^{vi} in plaats van online hoor- of werkcolleges.

Gebruik software

Docenten gebruiken in hun online onderwijs diverse software, zoals Blackboard en Microsoft Teams^{vii}. Docenten informeren hun studenten via Blackboard en/of MyTimeTable wanneer en via welke kanalen het online onderwijs wordt aangeboden.

Privacy

De UU vindt het belangrijk dat de privacy van personen is geborgd en doorloopt daarom procedures om eventuele privacy risico's bij software te identificeren en maatregelen te nemen om deze risico's te mitigeren^{viii}. We vragen docenten om verstandig en goed geïnformeerd om te gaan met privacy issues. Consulteer hiervoor deze UU intranet pagina: <https://intranet.uu.nl/privacy-bij-de-uu-0>

Onderwijsmateriaal

Studenten mogen onderwijsmaterialen (papier of digitaal) niet verder te verspreiden, tenzij de docent hier expliciete toestemming voor heeft gegeven of de desbetreffende open access licentie dat wel toestaat.

Klachten

Ondanks alle inspanningen om onze regelingen goed toe te passen en goed met elkaar om te gaan, kan het voorkomen dat dit toch niet gebeurt. Ben je als student het niet eens met de manier waarop een medewerker of dienst van de universiteit zich tegenover jou gedragen heeft? Of ben je het niet eens met een aan jou persoonlijk gerichte beslissing? Lees dan op internet hoe je een klacht, beroep of bezwaar kan indienen: <https://students.uu.nl/praktische-zaken/regelingen-en-procedures/klachten-bezwaar-en-beroep>

Wettelijke kaders

- Docenten mogen studenten niet verplichten om hun camera en microfoon aan te zetten. Actieve deelname is ook mogelijk via de chatfunctie.
- Opnames van online onderwijs die persoonsgegevens bevatten, mogen alleen gemaakt worden indien alle deelnemers hiervoor toestemming hebben gegeven. Persoonsgegevens zijn bijvoorbeeld: personen die zichtbaar zijn op video, personen die hoorbaar zijn via microfoon, foto's van personen, namen of initialen van personen. Let daarbij op het volgende:
 - Voldoe aan alle eisen die gesteld worden aan het werken met persoonsgegevens^{ix}.
 - Leg bij het verzoek om toestemming uit waarom je het onderwijs opneemt, hoe lang en waar de opname wordt opgeslagen en waar studenten eventuele klachten in kunnen dienen. Wijs aanwezig er ook op dat ze de opname niet mogen verspreiden zonder toestemming.
 - Het wel of niet toestemming geven mag geen impact hebben op de beoordeling van de student.
 - We minimaliseren de hoeveelheid geregistreerde persoonsgegevens. Dat betekent dat studenten standaard hun camera en microfoon uitzetten en reageren via de chatfunctie.

ⁱ Bron: Studentenstatuut 2019-2020. Deze is te vinden op internet: <https://students.uu.nl/praktische-zaken/regelingen-en-procedures/oer-en-studentenstatuut>

ⁱⁱ De regels omtrent inspanningsverplichtingen en fraude zijn terug te vinden in de Onderwijs- en Examenregeling van de desbetreffende opleiding. Zie ook de code zorgvuldige en integere wetenschap UU. Deze is te vinden op internet: https://www.uu.nl/sites/default/files/ubd_nl_code_zorgvuldige_en_integere_wetenschap_uu.pdf

ⁱⁱⁱ Bron: Code of Conduct. Deze is te vinden op internet: <https://students.uu.nl/files/uucodeofconductuniversiteitutrecht.pdf>

^{iv} Bron: Leidraad extra bijdragen naast collegegeld. Deze is te vinden op internet: <https://www.uu.nl/bachelors/file/1723>

^v Er zijn aparte regels opgesteld over het gebruik van online proctoring. Zie daarvoor: <https://students.uu.nl/praktische-zaken/corona-en-onderwijs/toetsing-periode-4>

^{vi} Zie voor meer informatie: <https://educate-it.uu.nl/kennisclip/>

^{vii} Zie ook deze internetpagina voor de tools die Educate-it ondersteunt: <https://educate-it.uu.nl/toolwijzer/>. In blok 1 gedooft de UU het gebruik van Zoom, Mentimeter, Pitch2Peer, Peergrade en ProctorExam. We adviseren het gebruik van Microsoft Teams boven het gebruik van Zoom.

^{viii} Zie ook het afwegingskader voor de doorgang van onderwijs i.v.m. COVID-19. Deze is te vinden op internet: <https://www.uu.nl/onderwijs/kwaliteit-en-innovatie/onderwijs-geven-op-afstand>

^{ix} Deze eisen zijn te vinden op intranet: <https://intranet.uu.nl/wat-moet-ik-regelen-als-ik-wil-werken-met-persoonsgegevens>